

LAKIALOITE 71/2008 vp

Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 3 luvun 30 ja 34 §:n ja kirjanpitolain 5 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteen tarkoituksena on muuttaa ensimyyntiin piiristä ostettujen kuvataideteosten kohtelua hankinnan tehneen tahon kirjanpidossa ja elinkeinotulon verotuksessa. Muutoksilla vahvistetaan kuvataiteen elinkeinotoimintaa kannustamalla yrityksiä kuvataiteen hankintoihin. Samalla parannetaan työpaikkojen viihtyvyyttä taiteen keinoin.

Lakialoitteessa esitetään, että kuvataiteen kohtelua ensimyyntiin piiristä hankinnan tehneen yrityksen kirjanpidossa ja verotuksessa muutetaan Tanskassa toteutetun mallin mukaisesti. Lakialoitteen mukaan kuvataideteos on huonekalujen ja muun sisustusdesignin tavoin verovähennyskelpoinen, kun se ostetaan yrityk-

sen toimitiloihin. Taideteoksen ollessa osa rakennusta tai sen välitöntä ympäristöä verovähennys suoritetaan kuten rakennuksilla. Verovähennysoikeutta ei voi saada taideteoksesta, jonka tekijä on sukua tai muulla tavoin läheisessä suhteessa yrityksen omistajaan. Verovähennysoikeus ei koske myöskään kotitoimistoon tai yrityksen omistamaan asuinkiinteistöön hankittuja taideteoksia.

Tässä aloitteessa tarkoitettu verovähennyskelpoinen taideteos on määritelty arvonalisäverolain (1501/1993) 7 luvun 79 c §:ssä. Verovähennyskelpoinen taideteos ostetaan ensimyyntiin piiristä suoraan taiteilijalta tai toimeksi saaneelta välittäjältä.

PERUSTELUT

Aloitteen tavoitteena on kasvattaa kuvataiteen ensimyyntiä ja siten nostaa kuvataiteilijoiden alhaista tulotasoa lisäämällä kuvataiteen ostamisen houkuttelevuutta yritysten kannalta. Yrityksen tuotantovälinehankinnat sekä huonekalut ja muu sisustusdesign ovat vähennyskelpoisia verotuksessa. Taideteoksia ei kohdella samalla tavalla. Tämänhetkisen verotuskohtelun mukaan

kuvataiteilijat ovat heikommassa asemassa verrattuna muihin hyödykkeiden tarjoajiin.

Taideteokset lisäävät työviihtyvyyttä hankinnan tehneessä yrityksessä. Kuvataiteen ensimyyntiin kirjanpito- ja verotuskohtelun muuttaminen lisää valtion verotuloja lisääntyvän taidekaupan myötä. Muutos vahvistaa myös suomalaista kulttuuria ja kulttuurivientiä.

Vaikutukset kuvataiteilijoiden kannalta

Taiteenalojen välisessä vertailussa kuvataiteilijoiden tulotaso on erittäin alhainen. 2000-luvulle tultaessa kuvataiteilijoiden tulotaso on laskeutunut huomattavasti suhteessa muuhun väestöön samanaikaisesti, kun koulutettujen kuvataiteilijoiden määrä on lisääntynyt merkittävästi. Tunnusomaista alan työmarkkinoille on varsinaisten työpaikkojen vähyys. Taiteellista työtä tehdään usein vapaana taiteilijana ilman työsuhdetta. Erityisen vaikeassa asemassa ovat nuoret taiteilijat, jotka eivät vielä ole vakiinnuttaneet asemaansa.

Kuvataiteilijoiden toimeentulo muodostuu tavallisesti apurahoista ja teosmyynnistä, jonka lisääntyminen vaikuttaa suoraan kuvataiteilijoiden tuloihin. Tanskassa yritysten taidehankintojen verovähennyskelpoisuus on vilkastuttanut taidemyyntiä merkittävästi. Monien taiteilijoiden toimeentulo on vakiintunut, mikä vaikuttaa myönteisesti myös taiteilijoiden työolosuhteisiin.

Vaikutukset välitystoiminnan kannalta

Kuvataiteen ensimyyntin kirjanpito- ja verotuskohtelun muutos vahvistaisi välillisesti myös

taiteenvälitystä ja galleriatoimintaa. Taidegalleriat ovat taiteilijoille välttämättömiä taiteen esittely- ja myyntipaikkoja. Yleisölle ne tarjoavat yhdessä taiteilijoiden kanssa ilmaisen taide-elämyksen. Suomessa on n. 50—60 galleriaa, joiden liikevaihto on yleisesti pieni.

Taidekaupan lisääntyessä gallerioiden edellytykset hoitaa taiteen myyntiä ja markkinointia paranevat. Ammattimaisuus taiteen myynnissä lisääntyy, jolloin ala vahvistuu edelleen. Myös kuvataiteen kansainvälistyminen ja vienti vahvistuvat, kun parhaiden gallerioiden mahdollisuudet kansainväliseen toimintaan paranevat.

Vaikutukset yritysten kannalta

Viihtyvyys työpaikoilla lisääntyy taideteosten myötä, mikä vaikuttaa henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen. Taiteen ensimyyntin kirjanpito- ja verotusjärjestelmän muutos kannustaa yrityksiä hankkimaan taidetta osaksi toimitilojensa visuaalista ilmettä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 3 luvun 30 ja 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/1968) 30 §:n 1 momentti ja 34 §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisena kuin niistä on 34 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1939/1992, seuraavasti:

30 §

Koneiden, kaluston ja muun niihin verrattavan irtaimen käyttöomaisuuden, kuten kuvataideteoksen hankkiminen ensiostona yrityksen tiloihin, hankintamenoista tehdään poistot yhtenä eränä menojäännöksestä.

34 §

Verovuoden poiston suuruus saa olla enintään:

1) 7 prosenttia poistamattomasta hankintamenoista, jos rakennus on myymälä-, varasto-, tehdas-, työpaja-, talous-, voima-asema- tai muu niihin verrattava rakennus sekä yrityksen ensios-

tona yrityksen tiloihin hankkima taideteos, joka
on osa rakennusta tai sen välitöntä ympäristöä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

2.

Laki

kirjanpitolain 5 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1336/1997) 5 luvun 2 §:n 2 kohta
seuraavasti:

5 luku
Arvostus- ja jaksotussäännökset

2 §

Saamiset, rahoitusvarat ja velat

aineelliset hyödykkeet, kuten kuvataideteoksen
hankkiminen ensiostona yrityksen tiloihin, han-
kintamenon suuruusina tai, jos niiden todennä-
köinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on sitä
alempi, tämän määräisinä; sekä

Taseeseen merkitään:

2) rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit
ja muut sellaiset rahoitusvarat sekä pysyvät

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 9 päivänä syyskuuta 2008

Sanna Perkiö /kok